

دانشگاه علوم پزشکی و خدمان بهداشتی-درمانی اردبیل

دانشکده داروسازی

پایان نامه برای دریافت درجه دکترا در داروسازی

عنوان پایان نامه:

توسعه و ارزیابی وب اپلیکیشن شبیه ساز خصوصیات فارماکوکینتیکی

و رفتار داروها در بدن

استاد راهنما:

دکتر شهاب بهلوانی

نگارنده:

امیر محمد قربان پور

با احترام تقدیم به:

پدر و مادرم که عالمانه به من آموختند تا چگونه در عرصه زندگی، ایستادگی را
تجربه نمایم

و دریای بی کران فداکاری و عشق که وجودم برایشان همه رنج بود و وجودشان برایم
همه مهر

با تقدیر و تشکر شایسته از:

تمامی دبیران و معلمانی که طی ۱۲ سال تحصیلات پایه با تحمل سختی و مشقت راه و رسم علم آموزی و زندگی را به ما شاگردان آموختند تا بتوانیم در مدارج عالی در دانشگاه تحصیل و شروع به علم آموزی کنیم.

با سپاس از:

تمامی اساتید و پرسنل دانشکده داروسازی اردبیل که در این سال ها تلاش کردند محیط آرام و علمی در دانشکده ایجاد کرده و نسل جدیدی از داروسازان آینده ساز تربیت شوند.

و در آخر عرض احترام و دست بوسی:

خدمت استاد فرهیخته و فرزانه **پروفسور شهاب بهلولی** که از ابتدای شروع تحصیل داروسازی تا انتهای آن همیشه مشوق و همراه شاگردان و دانشجویان خود بوده و بیشک تمامی موفقیت ها و پیروزی های این دانشجویان بدون کمک و راهنمایی های ایشان ممکن نمی شد علی الخصوص پژوه حاضر که با ایده و راهنمایی های آقای دکتر به این نقطه رسیده است.

از معلم جان روشن یافتیم

از پدر گر قالب تن یافتیم

چون خدا مشکل توان تعریف تو

ای معلم چون کنم توصیف تو

چکیده:

مقدمه:

فارماکوکینتیک یک علم ضروری برای داروسازها و پزشکها است که فهم دقیق آن می‌تواند سبب شناخت بهتر دارو ها و تجویز صحیح تر شود. استفاده از سیستم‌های شبیه سازی برای آموزش بهتر یک ابزاری مطلوب است که در جهان امروز بسیار استفاده می‌شود، و در این پایان نامه تلاش شده است که نرمافزار تحت وب شبیه سازی غلظت پلاسمایی داروها با فناوری نوین توسعه وب ارائه داده شود.

روش ها:

برای توسعه فرانت اند یا سمت کاربر این سیستم از Bootstrap، CSS، HTML و jQuery استفاده شده است تا یک طراحی خوب و دلنشیں توسعه یابد و کاربر را جذب کند. اما در قسمت بک اند یا سمت سرور از پایتون و فریم ورک جنگو استفاده شده است و کتابخانه ای برای محاسبات فارماکوکینتیکی توسعه داده شد و به وسیله آن محاسبات لازم در سمت سرور انجام گردید. شبیه ساز توسعه داده شده، دربرگیرنده چهار حالت مختلف شبیه ساز یک بیمار، شبیه ساز مقایسه ای، مانیتورینگ دوز درمانی و کشیدن نمودار انتخابی است.

نتایج و بحث:

حاصل پژوهه حاضر در وبگاه <http://www.pharmsim.ir> به شکل شبیه ساز برای استفاده عموم در دسترس قرار گرفت. نتایج حاصل از شبیه سازی داروهای استامینوفن، دیگوکسین و آلپرازولام با داده های مقالات مقایسه شده و نتایج در محدوده مقالات بوده است. همچنین پس از نظرسنجی از دانشجویان پزشکی و داروسازی این شبیه ساز امتیاز ۱۸.۵ از ۲۰ دریافت کرده است.

نتیجه گیری:

با در نظر گرفتن کلیه این شرایط برای بررسی صحت و دقت کار شبیه ساز مجبور به مقایسه داده های شبیه سازی شده با داده های حاصل از کار علمی و گزارش علمی هستیم که در همه ی موارد شبیه ساز طراحی شده توانسته به خوبی داده ها را در محدوده مقالات به دست آورد که نشان دهنده صحت فرآیند طراحی شبیه ساز می باشد.

کلمات کلیدی:

شبیه ساز، فارماکوکینتیک، غلظت پلاسمایی، نمودار غلظت-زمان

فهرست مطالب

۱.....	فصل ۱: مقدمه
۲.....	۱-۱- مقدمه
۳.....	۲-۱- فارماکولوژی
۳.....	۱-۲-۱- فارماکوکینتیک
۴.....	۱-۱-۲-۱- جذب
۶.....	۱-۲-۱- توزیع
۷.....	۱-۲-۱-۳- متابولیسم
۷.....	۱-۲-۱- حذف
۱۰.....	۱-۲-۲- فارماکودینامیک
۱۰.....	۱-۲-۳- فارماکوشیمیک
۱۰.....	۱-۲-۴- فارماکومتریک
۱۰.....	۱-۳- نقش فارماکوکینتیک در دارودرمانی
۱۲.....	۱-۴- توسعه شبیه ساز پیش بینی غلظت پلاسمایی دارو
۱۲.....	۱-۴-۱- تاریخچه شبیه ساز ها و محاسبه گرهای فارماکوکینتیک
۱۴.....	۱-۵- کینتیک داروها
۱۵.....	۱-۵-۱- ریاضیات داروسازی
۱۵.....	۱-۵-۱-۱- حساب دیفرانسیل (مشتق)
۱۷.....	۱-۵-۱-۲- انتگرال
۱۸.....	۱-۵-۱-۳- لگاریتم ها
۱۸.....	۱-۶- محاسبات فارماکوکینتیکی
۱۹.....	۱-۶-۱- جذب دارو به گردش خون
۲۱.....	۱-۶-۲- توزیع دارو در خون
۲۲.....	۱-۶-۳- متابولیسم
۲۲.....	۱-۶-۴- دفع
۲۳.....	۱-۷- محاسبه غلظت خونی دارو
۲۳.....	۱-۷-۱- مدل تک کمپارتمانی
۲۳.....	۱-۷-۱-۲- محاسبه غلظت خونی دارو پس از تجویز خوارکی
۲۴.....	۱-۷-۱-۳- محاسبه غلظت خونی دارو پس از تجویز بولوس وریدی
۲۵.....	۱-۷-۱-۴- محاسبه غلظت خونی دارو پس از تجویز انفوژیون وریدی
۲۵.....	۱-۸- جمع بندی فارماکوکینتیک
۲۶.....	۱-۹- یک قدم نزدیک تر به شبیه ساز
۲۶.....	۱-۱۰- مبانی پایه وب
۲۸.....	۱-۱۰-۱- نحوه کار سایت
۲۸.....	۱-۱۱- ابزار توسعه وب اپلیکیشن ها
۲۸.....	۱-۱۲- فرانت اند
۲۹.....	۱-۱۲-۱- اج تی ام ال

۳۰	۱-۱۲-۲- سی اس اس.....
۳۱	۱-۱۲-۳- جاوا اسکریپت.....
۳۲	۱-۱۲-۴- کتابخانه ها و فریم ورک های فرانت اند.....
۳۲	۱-۱۲-۴-۱- بوت استرپ.....
۳۳	۱-۱۲-۴-۲- جی کوئری.....
۳۳	۱-۱۲-۴-۳- دیتابیل دات نت.....
۳۴	۱-۱۲-۴-۴- سلکت ۲.....
۳۴	۱-۱۲-۵- تجربه کاربری فرانت اند.....
۳۵	۱-۱۳-۱- بک اند.....
۳۵	۱-۱۳-۱- پایتون.....
۳۶	۱-۱۳-۲- فریم ورک جنگو.....
۳۷	۱-۱۳-۲-۲- امکانات.....
۳۸	۱-۱۳-۳- کتابخانه های جنگو و پایتون.....
۳۹	۱-۱۳-۳-۱- نام پای.....
۴۰	۱-۱۳-۳-۲- پانداس.....
۴۰	۱-۱۳-۳-۳- پیلو.....
۴۱	۱-۱۳-۳-۴- پلات لی.....
۴۲	۱-۱۳-۳-۵- سای کیت لرن.....
۴۳	۱-۱۴- دیتابیس SQLITE.....
۴۴	۱-۱۵- جمع بندی توسعه وب اپلیکیشن.....
۴۴	۱-۱۶- اهداف پروژه.....
۴۴	۱-۱۶-۱- هدف کلی پروژه.....
۴۶	۱-۱۶-۲- اهداف اختصاصی پروژه.....
۴۸	۱-۱۶-۳- اهداف کاربردی پروژه.....
۴۹	فصل ۲: روش کار.....
۵۰	۲-۱- نرم افزار های مورد استفاده در پروژه.....
۵۲	۲-۲- سیستم سخت افزاری مورد نیاز.....
۵۳	۲-۳- فلوچارت طراحی شبیه ساز.....
۵۳	۲-۴- طراحی تجربه کاربری وب سایت.....
۵۴	۲-۴-۱- طراحی صفحات کاربر.....
۵۵	۲-۴-۱-۱- طراحی صفحه خانه.....
۵۶	۲-۴-۱-۲- طراحی صفحه ورود و ثبت نام.....
۵۷	۲-۴-۲- طراحی لوگو و آیکون ها و تصاویر لازم.....
۵۷	۲-۵- توسعه دیتابیس.....
۵۹	۲-۵-۲- ساخت جدول داروها.....
۶۰	۲-۵-۲-۱- جدول اصلی و مادر اطلاعات دارویی:.....
۶۱	۲-۵-۲-۲- جدول فرم های دارویی.....

۶۲	- جدول نام تجاری.....	۲-۵-۲-۳
۶۲	- جدول رفرنس ها.....	۲-۵-۲-۴
۶۲	- جدول دوز ترجیهی.....	۲-۵-۲-۵
۶۳	- ساخت جدول پروفایل کاربر.....	۲-۵-۳
۶۴	- ساخت جدول تیکت کاربران.....	۲-۵-۴
۶۵	- ارتباطات جداول دیتابیس.....	۲-۵-۵
۶۵	- ساخت کتابخانه PKLIB برای انجام محاسبات فارماکوکینتیکی.....	۲-۶
۶۶ Calculation کلاس ۲-۶-۱	
۶۶ Cp فانکشن ۱-۱-۶-۲	
۶۷ IBW فانکشن ۲-۶-۱-۲	
۶۸ BMI فانکشن ۲-۶-۱-۳	
۶۸ BMI status فانکشن ۴-۱-۶-۲	
۶۸ BSA فانکشن ۲-۶-۱-۵	
۶۸ Ke فانکشن ۲-۶-۱-۶	
۶۸ Clcr فانکشن ۲-۶-۱-۷	
۶۹ Custom calculation کلاس ۲-۶-۲	
۶۹ TDM کلاس ۲-۶-۳	
۶۹ Alter Calculation کلاس ۲-۶-۴	
۷۰	- توسعه فرآنت اند و بک اند(ناحیه کاربری).....	۲-۷
۷۰	- صفحه خانه سایت.....	۲-۷-۱
۷۰	- صفحات سیمولاتور.....	۲-۷-۲
۷۲	- شبیه سازی یک بیمار.....	۲-۷-۲-۲
۸۳	- شبیه سازی مقایسه ای.....	۳-۲-۷-۲
۸۶	- مانیتورینگ دوز درمانی.....	۲-۷-۲-۴
۹۲	- کشیدن نمودار انتخابی.....	۲-۷-۲-۵
۹۳	- بارگذاری در هاست.....	۲-۸
۹۳	- نظرسنجی از دانشجویان در مورد پروژه.....	۲-۹
۹۶ فصل ۳: نتایج و بحث	
۹۷	- نتیجه طراحی صفحات وب سایت.....	۳-۱
۹۷	- نوار ابزار بالای صفحه.....	۳-۱-۱
۹۷	- بخش میانی.....	۳-۱-۲
۹۸	- نوار ابزار کناری.....	۳-۱-۳
۱۰۰	- پانویس صفحه.....	۳-۱-۴
۱۰۰	- بررسی تطابق شبیه ساز با مقالات و کتب.....	۳-۲
۱۰۱	- نتایج حاصل از شبیه سازی استامینوفن به صورت خوراکی.....	۳-۲-۱
۱۰۲	- نتایج حاصل از شبیه سازی استامینوفن به صورت بولوس وریدی.....	۳-۲-۲
۱۰۲	- نتایج حاصل از شبیه سازی استامینوفن به صورت انفوزیون وریدی.....	۳-۲-۳

۱۰۳	- نتایج حاصل از شبیه سازی دیگوکسین به صورت خوراکی.....	۴-۲-۳
۱۰۴	- نتایج حاصل از شبیه سازی دیگوکسین به صورت بولوس وریدی.....	۳-۲-۵
۱۰۵	- نتایج حاصل از شبیه سازی دیگوکسین به صورت انفوزیون وریدی.....	۳-۲-۶
۱۰۵	- نتایج حاصل از شبیه سازی آپرازولام به صورت خوراکی.....	۷-۲-۳
۱۰۶	- نتایج حاصل از شبیه سازی آپرازولام به صورت بولوس وریدی.....	۸-۲-۳
۱۰۷	- نظرسنجی از دانشجویان در مورد پروژه.....	۳-۳
۱۰۷	- بررسی اطلاعات دموگرافیک شرکت کنندگان.....	۳-۳-۱
۱۰۸	- سوالات پرسشنامه.....	۲-۳-۳
۱۰۸	- اطلاعات دموگرافیک.....	۳-۲-۱
۱۰۸	- بررسی کارآمدی نرم افزار:.....	۳-۲-۲
۱۱۵	- تاثیر نرم افزار برای یادگیری.....	۳-۲-۳
۱۱۶	- بررسی پرسشنامه.....	۳-۳-۳
۱۱۸	فصل ۴: نتیجه گیری.....	
۱۱۹	- نتیجه گیری.....	۴-۱
۱۲۱	- پیشنهادات تیم توسعه.....	۴-۲
۱۲۱	- پیشنهادات به دست آمده از نظرسنجی.....	۴-۳
۱۲۲	منابع.....	

فهرست جداول

۱.....	فصل ۱: مقدمه
۴.....	جدول ۱-۱. روش های تجویز پر کاربرد دارو برای بیمار.
۱۳.....	جدول ۱-۲. نرم افزاهای محاسبه فارماکوکینتیک داروها (منبع: HTTP://PHARMPK.COM/SOFT.HTML)
۱۷.....	جدول ۱-۳. قوانین مشتق گیری
۴۵.....	جدول ۱-۴. برخی از منابع مرتبط با آموزش آنلاین زبانها و تکنیک های برنامه نویسی وب
۴۹.....	فصل ۲: روش کار
۵۰.....	جدول ۲-۱. نرم افزار های استفاده شده برای توسعه وب اپلیکیشن
۵۱.....	جدول ۲-۲. زبان های برنامه نویسی و فرآمتنی استفاده شده برای توسعه وب اپلیکیشن
۵۲.....	جدول ۲-۳. حداقل سخت افزار لازم برای توسعه
۹۶.....	فصل ۳: نتایج و بحث
۱۰۷.....	جدول ۳-۱. لیست دانشجویان مشارکت کننده در پرسشنامه
۱۱۸.....	فصل ۴: نتیجه گیری

فهرست نمودار ها و شکل ها

..... ۱	فصل ۱: مقدمه
..... ۱۶	شکل ۱-۱. معادله مشتق نویز - ویتنی برای حلایت دارو در حلال
..... ۲۱	شکل ۱-۲. مقایسه نقش فراهمی زیستی و ثابت جذب در غلظت پلاسمایی دارو
..... ۲۳	شکل ۱-۳. مدل تک کمپارتمانی دارو
..... ۲۹	شکل ۱-۴. نمونه کد پشت یک صفحه HTML
..... ۳۰	شکل ۱-۵. نمونه استایل های فایل CSS
..... ۳۱	شکل ۱-۶. نمونه کد جاوا اسکریپت برای نمایش یک ایتم در صفحه
..... ۳۷	شکل ۱-۷. مدل کلی تولید یک نرم افزار تحت شبکه بر اساس مدل MVT
..... ۳۹	شکل ۱-۸. لوگو نام پای
..... ۴۰	شکل ۱-۹. لوگو پانداس
..... ۴۱	شکل ۱-۱۰. لوگو پیلو
..... ۴۲	شکل ۱-۱۱. لوگو پلات لی
..... ۴۲	شکل ۱-۱۲. لوگو سای کیت لرن
..... ۴۴	شکل ۱-۱۳. لوگو پایگاه داده اسکیو ال لایت
..... ۴۹	فصل ۲: روش کار
..... ۵۴	شکل ۲-۱. طرح شماتیک ساخت شبیه ساز از ابتدا تا انتهای
..... ۵۵	شکل ۲-۲. خروجی نرم افزار ADOBE XD از صفحه خانه شبیه ساز
..... ۵۶	شکل ۲-۳. خروجی ADOBE XD از صفحه ورود
..... ۵۷	شکل ۲-۴. خروجی ADOBE XD از صفحه ثبت نام
..... ۵۷	شکل ۲-۵. لوگو فارمسیم
..... ۵۸	شکل ۲-۶. نمونه هدر فایل MODELS.PY در جنگو برای تعریف دیتابیس
..... ۶۱	شکل ۲-۷. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول دارو ها در دیتابیس
..... ۶۲	شکل ۲-۸. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول فرم های دارویی
..... ۶۲	شکل ۲-۹. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول نام تجاری دارو
..... ۶۲	شکل ۲-۱۰. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول رفرنس های دارو
..... ۶۳	شکل ۲-۱۱. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول دوزهای ترجیهی
..... ۶۴	شکل ۲-۱۲. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول پروفایل کاربران
..... ۶۴	شکل ۲-۱۳. کد لازم برای ساخت و ویرایش جدول تیکت کاربران
..... ۶۵	شکل ۲-۱۴. خروجی نرم افزار SQLITE EXPERT PROFESSIONAL از ارتباطات جداول دیتابیس
..... ۶۷	شکل ۲-۱۵. دیاگرام شماتیک محاسبات فارماکوکینتیکی در کتابخانه
..... ۷۱	شکل ۲-۱۶. فلوچارت برنامه نویسی شبیه ساز
..... ۷۲	شکل ۲-۱۷. کد HTML فرم شبیه سازی یک بیمار - قسمت ۱
..... ۷۴	شکل ۲-۱۸. کد HTML فرم شبیه سازی یک بیمار - قسمت ۲

شکل ۲-۱۹. کد HTML فرم شبیه سازی یک بیمار - قسمت ۳	۷۵
شکل ۲-۲۰. کد HTML فرم شبیه سازی یک بیمار - قسمت ۴	۷۶
شکل ۲-۲۱ HTML فرم شبیه سازی یک بیمار - قسمت ۵	۷۶
شکل ۲-۲۲. اسکریپت جاوا برای نمایش و عدم نمایش نوار ابزار کناری به واسطه دکمه	۷۷
شکل ۲-۲۳. اسکریپت نمایش فیلدهای مرتبط با نوع تجویز پس از انتخاب روش تجویز	۷۷
شکل ۲-۲۴. اسکریپت تغییر داده های پیش فرض باکس پس از انتخاب یا تغییر دارو	۷۸
شکل ۲-۲۵. اسکریپت نمایش آیفیلم مربوط به فرم	۷۸
شکل ۲-۲۶. اسکریپت پکیج های استفاده شده در فرم	۷۸
شکل ۲-۲۷. محتوای فایل URLs.PY	۷۹
شکل ۲-۲۸. فانکشن SIMULATORSPSVIEW در فایل VIEWS.PY	۸۰
شکل ۲-۲۹. جلوگیری از خطای	۸۰
شکل ۲-۳۰. قسمت محاسبات در فانکشن SPS	۸۱
شکل ۲-۳۱. خروجی VIEW	۸۲
شکل ۲-۳۲. کد جاوا اسکریپت برای ترسیم و نمایش نمودار	۸۳
شکل ۲-۳۳. نمونه فرم شبیه ساز مقایسه ای	۸۳
شکل ۲-۳۴. کد جاوا اسکریپت برای دکمه افزودن بیمار	۸۴
شکل ۲-۳۵. کد جاوا اسکریپت برای دکمه حذف بیمار	۸۴
شکل ۲-۳۶. فایل VIEW مربوط به شبیه ساز مقایسه ای	۸۵
شکل ۲-۳۷. محاسبات شبیه ساز مقایسه ای	۸۵
شکل ۲-۳۸. شبیه ساز مانیتورینگ دوز درمانی	۸۷
شکل ۲-۳۹. فرم نمایش اطلاعات بیمار، دارو و نقطه انتخاب شده	۸۷
شکل ۲-۴۰. مرحله دوم فرم تغییرات تجویز	۸۸
شکل ۲-۴۱. کد جاوا اسکریپت کلیک بر روی نمودار و باز شدن باکس	۸۸
شکل ۲-۴۲. محاسبات بر اساس تغییر غلظت کراتینین	۹۰
شکل ۲-۴۳. محاسبات بر اساس تغییر روش تجویز، دوز و کراتینین	۹۰
شکل ۲-۴۴. محاسبات بر اساس تغییر غلظت کراتینین	۹۱
شکل ۲-۴۵. محاسبات بر اساس تغییر روش تجویز، دوز و کراتینین در تغییر ثانویه	۹۱
شکل ۲-۴۶. نحوه دریافت اطلاعات فارماکوکینتیکی و پارامترها از کاربر	۹۲
فصل ۳: نتایج و بحث	۹۶
شکل ۳-۱. نوار ابزار بالایی وب سایت قبل از ورود به سایت	۹۷
شکل ۳-۲. نوار ابزار بالایی وب سایت بعد از ورود به سایت	۹۷
شکل ۳-۳. نمونه بخش میانی وب سایت در حالت مرکز کمک شبیه ساز و بخش های مختلف آن	۹۸
شکل ۳-۴. پنل های مختلف موجود در نوار ابزار کناری	۹۸
شکل ۳-۵. صفحات مودال در باکس میانی پانویس	۱۰۰
شکل ۳-۶. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز خوراکی ۱۴۰۰ میلی گرم استامینوفن	۱۰۱

شکل ۳-۷. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز وریدی ۲۰۰۰ میلی گرم استامینوفن.....	۱۰۲
شکل ۳-۸. نمودار غلظت-زمان پس از انفوژیون وریدی ۱۵ دقیقه ای ۱۰۰۰ میلی گرم استامینوفن.....	۱۰۳
شکل ۳-۹. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز خوراکی ۰.۵ میلی گرم دیگوکسین روزانه.....	۱۰۴
شکل ۳-۱۰. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز بولوس وریدی ۰.۲۵ میلی گرم دیگوکسین روزانه.....	۱۰۵
شکل ۳-۱۱. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز انفوژیون وریدی ۰.۷۵ میلیگرم دیگوکسین به مدت ۱ ساعت.....	۱۰۵
شکل ۳-۱۲. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز خوراکی ۰.۵ میلی گرم آلپرازولام.....	۱۰۶
شکل ۳-۱۳. نمودار غلظت-زمان پس از تجویز بولوس وریدی ۰.۵ میلی گرم آلپرازولام.....	۱۰۷
فصل ۴: نتیجه گیری.....	۱۱۸

فهرست علائم و اختصارات

ADME: Absorption, Distribution, Metabolism and Excretion

IV: Intra-Venous

CP: Plasma Concentration

Ka: Absorption rate constant

Ke: Excretion rate constant

Ker: Renal excretion rate constant

Kenr: non-Renal excretion rate constant

F: Bioavailability

τ: Interval time

ʃ: Integral

μ: Micro

t: Time

R: Infusion rate

D: Dose

Vd: Volume of distribution

Cl: Clearance

Clcr: Creatinine clearance

RoA: Root of administration

SPS: Single Patient Simulation

MPS: Multiple Patient Simulation

TDM: Therapeutics Dose Monitoring

CAP: Custom ADME Plotting

BSA: Body Surface Area

IBW: Ideal Body Weight

BMI: Body Mass Index

Pklib: Pharmacokinetics Library

UX: User Experience

UI: User Interface

HTML: Hyper Text Markup Language

CSS: Cascade Style Sheet

Ajax: Asynchronous JavaScript and XML

DOM: Document Object Model

MVC: Model-View-Controllers

MVT: Model-View-Templates

URL: Uniform Resource Locator

CSRF-token: Cross-Site Request Forgery